

«БЕКІТЕМІН»

«Дарын» РҒПО директоры
Ғ. ТҰРСЫНОВ

2024 жылғы « 20 » 09

**9-10 сынып оқушыларына арналған
жас тарихшылардың «Менің шағын Отаным» атты республикалық
интеллектуалдық конкурсының
Ережесі**

I. Жалпы ережелер

1.1. Осы Ереже 9-10 сынып оқушыларына арналған жас тарихшылардың «Менің шағын Отаным» атты республикалық интеллектуалдық конкурсының (бұдан әрі – Конкурс) мақсаты мен міндеттерін, ұйымдастырушылық-әдістемелік қызметінің камсыздандырылуын, өткізу мен қаржыландыру тәртібін, қатысуын және жеңімпаздары мен жүлдегерлерін анықтау тәртібін белгілейді.

1.2. Конкурстың ұйымдастырушысы Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің «Дарын» республикалық ғылыми-практикалық орталығы» (бұдан әрі – «Дарын» РҒПО) болып табылады.

1.3. Конкурстың мақсаты: туған жер тарихына қызығушылық танытатын талантты оқушыларды анықтап, олардың шығармашылық қабілетін, қоғамдық белсенділігін дамытуға, өскелең ұрпақтың бойына ұлтжандылықты қалыптастыру, өзінің туған өлкесінің тарихын және құндылықтарын мақтаныш сезіммен жеткізуге бағыттау.

1.4. Конкурстың негізгі міндеттері:

- өлкетануға қызығушылық танытқан оқушыларды анықтау;
- туған өлкенің тарихын зерттеуде танымдық қызығушылығын ынталандыру;
- оқушылардың тарихи өлкетану саласындағы бастамалары мен ізденулерін қолдау;
- туған жеріне, өз қаласына, ауылына деген сүйіспеншілігін зерделеу арқылы достарына түсіндіру.

II. Конкурсты ұйымдастыру тобының қызметі бойынша

2.1. Конкурсты ұйымдастыру және өткізу үшін ұйымдастыру тобы құрылады (бұдан әрі - Ұйымдастыру тобы).

Ұйымдастыру тобы:

- конкурсты дайындауға және өткізуге тікелей басшылықты қамтамасыз етеді;
- конкурстың өткізу күнін белгілейді;
- конкурсқа қатысу үшін өтінімдерді және қажетті материалдарды қабылдайды;
- қазылар алқасының құрамын бекітеді;

- іс-шара форматын анықтайды;
- конкурс нәтижесін талдап қорытындылайды;
- конкурстың дайындығы, өткізілу барысы және нәтижесі туралы ақпаратты бұқаралық ақпарат құралдарына (БАҚ) жариялайды.

2.2. Қазылар алқасы Конкурс қатысушыларының жұмысын бағалайды, қорытындысын шығарады, жеңімпаздар мен жүлдегерлерді анықтайды.

2.3. Қазылар алқасы қатысушылардың ұсынған материалдары негізінде төмендегі критерийлер бойынша бағалауды жүзеге асырады:

- тақырыптың толық ашылуы мен сапасы (жұмыстың мазмұны, зерттеу дәрежесі номинация тақырыбына сәйкестігі);
- тұжырымдардың нақтылығы, көркемдік шеберлігі, техникалық және орындалу сапасы (идеяның өзіндік ерекшелігі), шығармашылық деңгейі автордың жасына сәйкес болуы;
- «Менің шағын Отанымнан шыққан тұлғалар» номинациясы бойынша: Оқушы өзі туған өлкеде еліне еңбек еткен тұлғаларды сипаттау тиіс. Еліне қызмет еткен азаматтардың қоғамдағы орны, халқының ішіндегі мәртебесі әспеттеліп жазылады.

III. Конкурстың қатысушылары туралы

3.1. Конкурс қатысушылары білім беру ұйымдарының 9-10 сынып оқушылары болып табылады.

3.2. Конкурс қазақ және орыс тілдерінде жүргізіледі.

IV. Конкурсты ұйымдастыру және өткізу тәртібі

4.1. Конкурс үш кезең бойынша өткізіледі:

1) бірінші кезең - аудандық (қалалық), ағымдағы жылдың қазан айында «Дарын» РҒПО дайындаған тапсырмалары бойынша аудандық және қалалық білім бөлімдері өткізеді.

2) екінші кезең - облыстық, ағымдағы жылдың қазан айында өткізіледі. Облыстық іріктеу кезеңді «Дарын» РҒПО дайындаған тапсырмалары бойынша, облыстық, Астана, Алматы және Шымкент қалаларының білім басқармалары, «Назарбаев Зияткерлік мектептері» Дербес білім беру ұйымдары (бұдан әрі - «НЗМ» ДББҰ), республикалық білім беру ұйымдары (бұдан әрі - РББҰ) жүзеге асырады.

4.2. Конкурстың аудандық, облыстық кезеңдерін ұйымдастыру және өткізу үшін облыстардың, Астана, Алматы және Шымкент қалаларының білім басқармалары, «НЗМ» ДББҰ, РББҰ ұйымдастыру комитетін құрып бекітеді.

4.3. Ұйымдастыру комитетінің құрамына ұйымдастыру комитетінің төрағасы мен мүшелері кіреді. Төрағалық атқаруға облыстардың, Астана, Алматы және Шымкент қалаларының білім басқармаларының, «НЗМ» ДББҰ-ның, РББҰ-ның басшылары белгіленеді.

4.4. Ұйымдастыру комитеті конкурстың аудандық, облыстық кезеңінің өткізілуін бақылайды, конкурсты өткізу үшін қазылар алқасы мүшелерінің құрамын бекітеді, конкурс кезеңдерінің қорытындылары туралы ақпаратты «Дарын» РҒПО-ға жібереді.

4.5. Конкурстың аудандық, облыстық кезеңдерінің қазылар алқасының құрамына жоғары оқу орындарының өкілдері, әдіскерлер, тәжірибелі мұғалімдер және облыстардың, Астана, Алматы және Шымкент қалаларының білім басқармаларының, «НЗМ» ДББҰ-ның, РББҰ-ның жоғары біліктілік санаттары бар ұстаздар енгізілуі мүмкін.

4.6. Конкурстың бірінші (аудандық), екінші (облыстық) кезеңдерінің жеңімпаздары мен жүлдегерлері жергілікті білім басқармаларының I, II, III дәрежелі дипломдарымен марапатталады.

4.7. Үшінші кезең (республикалық), ағымдағы жылдың қараша айында өткізіледі.

4.8. Конкурстың республикалық кезеңіне қатысу жөнінде өтінімдерді облыстық және Астана, Алматы, Шымкент қалаларының білім басқармалары, «НЗМ» ДББҰ-ның, РББҰ-ның басшыларының қолымен сұраныс хат арқылы ағымдағы жылдың қазан айының соңына дейін ұйымдастыру комитетіне жіберу қажет.

4.9. Әр облыстан және Астана, Алматы, Шымкент қалаларынан, «НЗМ» ДББҰ-дан, РББҰ-дан құралған команданың сандық құрамы 4 оқушы, оның ішінде 9 сынып - 2 оқушы (1- қазақ тілінде, 1 – орыс тілінде), сол сияқты, сәйкесінше 10 сынып - 2 оқушы. Номинация бойынша әр командадан 1 оқушы қатысады.

Ұйымдастыру комитетінің мекен-жайы: *индекс Z05K5K8, Астана қаласы, Мәңгілік Ел даңғылы, 8, «Алтын Орда» БО, каб. 207, тел: +7(7172) 79-58-73, e-mail: info@daryn.kz*

Конкурстың өту барысында және өткізу орнына бару/кері қайту жолындағы қатысушылардың денсаулығы мен өмірінің қауіпсіздігі үшін жауапкершілік команда жетекшілеріне жүктеледі. Команда жетекшілері аймақтық білім басқарма басшыларының бұйрығымен тағайындалады.

V. Конкурсты өткізу шарттары

5.1. Конкурстың қорытынды кезеңі екі тур бойынша өткізіледі:

I тур – Қазақстан тарихы сұрақтары бойынша тест орындау (**45 минут**);

II тур – 4 номинация бойынша:

1. «Менің шағын Отанымның тарихы» номинациясы бойынша - елді мекеннің тарихын презентация түрінде немесе бейнефильм форматында ашу (географиялық атауын, құрылу тарихын, дамудың негізгі кезеңдерін, табиғи-климаттық ерекшеліктерін, халықтың саны, кәсіпорындар мен әлеуметтік-тұрмыстық сала мекемелері туралы ақпарат, көрікті жерлері және т.б.);

2. «Шағын Отанымның символы» номинациясы бойынша - автордың өзінің туған өлкесіне деген сүйіспеншілік символы болып табылатын жануарлар, өсімдіктер, адамдар, құбылыстар және т.б. туралы презентация түрінде немесе бейнефильм форматында баяндау (өз таңдауын бірегейлі негіздеу, дәлелдеу қажет);

3. «Менің шағын Отанымның болашағы» номинациясы бойынша - нысан макетін презентация түрінде таныстыру;

4. «Менің шағын Отанымнан шыққан тұлғалар» номинациясы бойынша эссе жазу. *(90 минут)*. Оқушы өзі туған өлкеде еліне еңбек еткен тұлғаларды сипаттауы тиіс. Олардың қоғамдағы орны, халқының ішіндегі мәртебесі әспеттеліп жазылады.

VI. Конкурс материалдарына жалпы талаптар

6.1. «Менің шағын Отанымның тарихы» және «Шағын Отанымның символы» номинациялары бойынша бейнематериалдар мынадай техникалық талаптарға сәйкес болуы тиіс:

1) Рұқсат етілген фото форматы: 1280 x 1024;

2) Бейнефильм форматы MPEG-4 немесе AVI , (hd720) форматтан кем емес болуы тиіс.

Сөйлеу уақыты (корғау) – 7-10 минут.

6.2. Конкурс қатысушылары ұсынған жұмыстары бойынша авторлық құқықты сақтауы міндетті (музыканы, суреттер мен мәтіндерді заңды пайдалану және т.б.).

6.3. Қатысушылардың жұмыстары авторлық құқықты сақтауға кепілдік бере отырып, конкурсты насихаттау мақсатында ұйымдастырушылар тарапынан пайдаланылуы мүмкін.

VII. Қорытындылау және жеңімпаздарды марапаттау

7.1. Үшінші (республикалық) кезеңнің Конкурс жеңімпаздары мен жүлдегерлері Қазақстан Республикасы Оқу-ағарту министрлігінің I, II, III дәрежелі дипломдарымен, сондай-ақ «Дарын» республикалық ғылыми-практикалық орталығының грамоталарымен марапатталады. Жеңімпаздар мен жүлдегерлердің дипломына оқушыны Конкурста дайындаған мұғалімнің аты-жөні, тегі қоса жазылады.

7.2. Барлық қатысушыларға қатысуын растайтын сертификаттар беріледі.

VIII. Қаржыландыру

8.1. Конкурстың қаржы шығыстары бекітілген сметаға сәйкес жүзеге асырылады.